

10326012 számú büntetés-végrehajtási szervező megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

1 A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 1.1 Megnevezése: Büntetés-végrehajtási szervező
- 1.2 Ágazat megnevezése: Rendészet és közszolgálat
- 1.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 1032

2 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés

- 2.1 Megnevezése: Büntetés-végrehajtási menedzser
- 2.2 Szintjének besorolása
 - 2.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 6
 - 2.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 6
 - 2.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 6

3 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése¹:

- 3.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.
- 3.2 **A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.**

A képesítési követelményt előíró jogszabály: a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló (30/2015. (VI. 16) BM rendelet)

4 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A szakképesítéssel rendelkező a büntetés-végrehajtási szervezet személyi állományában tisztí beosztásban látja el feladatait. Összefüggéseiben ismeri az egyes munkafolyamatokat, azokat

¹ A megfelelő elem kiválasztandó.

ellenőrzi, értékeli és elemzi. Vezeti, irányítja és eligazítja a beosztott személyi állományt. Tervezi, szervezi és végrehajtja a fogvatartottakkal kapcsolatos reintegrációs feladatokat, figyelemmel kíséri hangulatukat és felkészíti őket a szabadulás utáni jogkövető életre, kapcsolatot tart civil szervezetekkel. Szervezi a fogvatartottak előállítását, szállítását, foglalkoztatását, valamint kapcsolattartásukat. Ellenőrzi a biztonsági intézkedések, kényszerítő eszközök, fegyverzeti szakanyagok alkalmazását, vizsgálja azok jogszerűségét. Szervezi a fogvatartottak ellátását, letétkezelését, kezeli a személyes és büntetés-végrehajtási adataikat, felügyeli a befogadásukat és szabadításukat. Közreműködik a fegyelmi és kártérítési eljárásokban, ügyintézkésekben. Új megoldásokat kezdeményez a büntetés-végrehajtási szervek és a fogvatartás biztonságának fokozását szolgáló fejlesztésekre. Digitális okmányok használata, a használattal kapcsolatos ismeretek személyi állomány részére történő átadása.

5 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

- 5.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll: -
- 5.1.1 Az oltalom típusának megjelölése: -
- 5.1.2 Nyilvántartó hatóság: -
- 5.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma: -

6 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

- 6.1 Iskolai előképzettség²:
 - **felsőfokú végzettség,**
- 6.2 Szakmai előképzettség: Rendvédelmi alapeladatok szaktanfolyami végzettség
- 6.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges
- 6.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: -

7 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

- 7.1 Minimális óraszám: 304
- 7.2 Maximális óraszám: 520

8 A szakmai követelmények leírása:

- 8.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

² A megfelelő elem kiválasztandó.

Sorszám	Képesség	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Vizsgálja a büntetés-végrehajtási szervek egyes munkafolyamatait, értékeli és elemzi azok hatékonyságát.	Ismeri a feladatkörébe tartozó munkafolyamatok részletes szabályait, a vonatkozó szervezetszabályozó eszközök tartalmát készsége szinten elsajátította.	Kritikusan szemléli az egyes szakfeladatokra (fogvatartottak befogadása, ellátása, szabadítása, foglalkoztatása, kapcsolattartásuk biztosítása, jogaik és kötelességeik érvényre juttatása, biztonsági intézkedések és mozgáskorlátozó eszközök alkalmazása, bv. szerv biztonságának fenntartása) vonatkozó normák érvényesülését, folyamatosan nyitott az új megoldásokra.	Önállóan ellenőrzi a munkafolyamatok szabályszerű végrehajtását. Önálló javaslatokat fogalmaz meg.
2	Összeállítja a tevékenységi körébe tartozó feladatok végrehajtási terveit. Kapcsolatot tart a társszakterületek állományával.	Azonosítja a szakterületén jelentkező megoldandó szakmai feladatokat (fogvatartottak befogadása, ellátása, szabadítása, foglalkoztatása, kapcsolattartásuk biztosítása, jogaik és kötelességeik érvényre juttatása, biztonsági intézkedések és mozgáskorlátozó eszközök alkalmazása, bv. szerv biztonságának fenntartása). Ismeri	Motiválja a személyi állományt az eligazítás során. Tudatosan építi fel az egyes szakfeladatok végrehajtásának rendjét. Törekszik az egyszerű, átlátható eljárásrendek kialakítására.	Vezeti, irányítja és ellenőrzi, felsőbb vezetői irányítással és útmutatással munkatársaival együttműködve a büntetés-végrehajtási szervezet szakfeladatait, felismerve a munkafolyamatokban rejlő akadályozó körülményeket és ahhoz igazodóan döntéseket hoz.

		a kommunikációval kapcsolatos alapvető szabályokat.		
3	A sikeres fogvatartotti reintegráció érdekében kapcsolatot tart a civil szervezetekkel.	Ismeri a reintegrációs programok, tervek összetételét, személyre szabott programtervek elkészítése érdekében releváns körülményeket, tényezőket, a kommunikációs alapelveket.	Elkötelezett a fogvatartottak reintegrációja tárgyában. Empatikus hozzáállásával törekszik elérni a fogvatartottak társadalomba történő visszailleszkedését.	Feladatát önállóan, a segítő szervezetekkel és a fogvatartottal együttműködésben végzi.
4	A fogvatartott reintegrálása érdekében a bevezetett protokollok és módszertanok alapján megtervezi és ellátja a reintegráláshoz szükséges feladatokat (fogvatartotti reintegrációs program).	Részletesen ismeri a reintegrációs protokollok, módszertanok szakmai tartalmát, a programok, tervek kötelező összetételét	Figyelemmel kíséri a fogvatartottak hangulatát és meghallgatásokat kezdeményez annak érdekében, hogy az egyes rendkívüli események bekövetkezésének valószínűsége minimálisra csökkenthető legyen.	Felelős hozzáállásával kezeli és koordinálja a fogvatartottak ügyeit.
5	Felkészíti a fogvatartottakat a szabadulás utáni jogkövető életre. Tanácsot ad a krízis helyzetbe került fogvatartottak részére, problémáikra megoldást keres. Közreműködik a szabadulás utáni lakhatásuk és munkavállalásuk biztosítása érdekében.	Felismeri a fogvatartottak problémái mögött fellelhető okokat, azokat azonosítja és ismeri a krízis helyzetbe került fogvatartottak kezelésére nyitva álló lehetőségeket.	Figyelemmel kíséri a fogvatartottak hangulatát. Törekszik a fogvatartottakkal való közös munkára, problémáik megoldása érdekében.	Felelős hozzáállással kezeli és koordinálja a fogvatartottak ügyeit.

6	Képes a fogvatartottak előállításának, szállításának komplex megszervezésére a differenciálás, valamint a biztonsági kockázatok mérlegelésével egyidejűleg.	Tisztában van a szakfeladatokat szabályozó normák tartalmával, azok részletszabályait ismeri.	Szem előtt tartja a fogvatartottakkal kapcsolatos biztonsági információkat, törekszik a biztonsági kockázatok csökkentésére és az előállítások gördülékeny megszervezésére.	A fogvatartottak előállításával, szállításával kapcsolatban felelős döntéseket hoz, saját, illetve a beosztottak munkájáért felelősséget vállal. Egyben felügyeli a feladatok végrehajtását, és ezzel egyidejűleg korrigálja saját vagy mások hibáit.
7	A reintegrációs célok érvényesülése érdekében megtervezi, megszervezi, és koordinálja a fogvatartottak foglalkoztatását, kapcsolattartásokat.	Ismeri a fogvatartottak foglalkoztatásának szabályait. Azonosítja és elemzi a fogvatartottak egyéniesített foglalkoztatásának lehetőségeit.	Folyamatosan törekszik a fogvatartottak kapcsolattartásának erősítésére, valamint a személyre szabott foglalkoztatás lehetőségeinek kiaknázására. A fogvatartottak személyes kapcsolatainak fenntartása érdekében elkötelezett a kapcsolattartás formáinak erősítése mellett.	Tevékenységét a segítő civil szervezetekkel együttműködve végzi. Betartja és betartatja a munka-, baleset-, környezetvédelmi és egészségügyi előírásokat.
8	Ellenőrzi a biztonsági intézkedések, kényszerítő eszközök, fegyverzeti szakanyagok alkalmazását, vizsgálja azok jogszerűségét. Elemzi és értékeli az okozati összefüggéseket.	Ismeri a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, gyakorlati alkalmazásuk módszertanát, felismeri a jogszerű és szakszerű feladatellátást.	Kritikusan szemléli az egyes intézkedések végrehajtásának módját, elkötelezett és törekszik a jogszerű intézkedések végrehajtására.	Képes a hibák önálló feltárására, felügyeli az intézkedések jogszerűségét. Döntéseiért felelősséget vállal és korrigálja saját vagy mások hibáit.

<p>9</p>	<p>Koordinálja és felügyeli a fogvatartottak ellátása, elhelyezése, élelmezése tárgyában szükséges intézkedések megtételét. Felügyeli a fogvatartotti letétkezelés szabályszerűségét.</p>	<p>Ismeri a fogvatartottak részére biztosítandó tárgyi feltételeket, illetve azok részletszabályait. Tudja a fogvatartotti letétkezelés protokollját.</p>	<p>Figyelemmel kíséri az eljárások szabályosságát, elkötelezett a jogok teljes körű érvényesítése iránt.</p>	<p>Felügyeli a szakterület szabályos működését, felelősséget vállal saját, illetve a csoport munkájáért.</p>
<p>10</p>	<p>Munkája során kezeli a fogvatartottak személyes és büntetésvégrehajtási adatait, felügyeli a befogadásukat és szabadításukat. Feltárja az adminisztrációs hiányosságokat.</p>	<p>Ismeri a fogvatartottak adatainak nyilvántartásával kapcsolatos előírások, kiemelten az adatvédelmi szabályokra.</p>	<p>Minőségorientált munkavégzéssel járul hozzá a törvényben meghatározott joghátrányok érvényesüléséhez, valamint az adatvédelmi szabályok betartásához.</p>	<p>Felügyeli és ellenőrzi a részfeladatok szabályosságát, vezetői irányítással segíti a beosztottak munkáját, felelősséget vállal saját, illetve a csoport munkájáért, szükség esetén korrigálja saját és mások hibáit.</p>
<p>11</p>	<p>Önállóan vizsgálja a fegyelmi és kártérítési eljárások megindításául szolgáló eseményeket, elemzi és értékeli a rendelkezésre álló adatokat. Összeállítja a lehetséges fegyelmi és káresemények megelőzéshez szükséges intézkedési terveket.</p>	<p>Ismeri a fegyelmi, illetve kártérítési eljárások szabályait, ismeri az alkalmazandó dokumentumok körét.</p>	<p>Törekszik a tényszerű és objektív vizsgálatok lefolytatására, minőségorientált munkavégzésével garantálja az eljárások jogszerűségét.</p>	<p>Képes önállóan döntéseket hozni, betartja és betartatja az előírt eljárásrendeket.</p>

12	Képes komplex javaslatokat összeállítani a büntetés-végrehajtási szakmai munkafolyamathoz igazodóan, melyeket gondos tervező munka alapján folyamatosan fejleszteni tud.	Átfogó ismeretekkel rendelkezik a büntetés-végrehajtási szervezet működésének vonatkozásában.	Szem előtt tartja a jogszabályban, belső normákban meghatározott előírások teljes körű megvalósulását, amellyel, hogy nyitott az új megoldások felkutatására, innovatív gondolkodásával reagál a kihívásokra.	Új megoldásokat kezdeményez a büntetés-végrehajtási szakmai munkafolyamatok tekintetében.
13	Munkája során digitális szolgálati okmányokat használ, képes a tudás átadására, beosztotti állomány oktatására.	Ismeri a fogvatartottak adatainak nyilvántartásával, a bv. szerv biztonságával kapcsolatos előírásokat, valamint ismeri a speciális belső használatú szoftverek kezelésének rendjét.	Szem előtt tartja a jogszabályban, belső normákban meghatározott előírások teljes körű megvalósulását, amellyel, hogy nyitott az új megoldások felkutatására, innovatív gondolkodásával reagál a kihívásokra.	Felügyeli és ellenőrzi a részfeladatok szabályosságát, vezetői irányítással segíti a beosztottak munkáját, felelősséget vállal saját, illetve a csoport munkájáért, szükség esetén korrigálja saját és mások hibáit.

8.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem³

9 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerelhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerőpiaci relevanciája):

Az elmúlt években egyre nagyobb igény merült fel a büntetés-végrehajtási szervezők tevékenységére a magyarországi büntetés-végrehajtási szervek részéről. A képzésbe bevonhatók a felsőfokú végzettséggel rendelkező személyek, így lehetővé válik a munkapiaci helyzetük javítása. A képzés megszerelésével a szervező bármely magyarországi büntetés-végrehajtási intézetben el tud helyezkedni hivatásos állományú jogviszonyban, tiszti beosztásban, ahol biztonsági, reintegrációs, vagy gazdasági szakfeladatok ellátásával járul hozzá a közrend és közbiztonság erősítéséhez.

³ A megfelelő válasz aláhúzendó.

10 A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:
--

10.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek teljesítéséről, a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek: -

10.2 Írásbeli vizsga

10.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Büntetés-végrehajtási szervező szakmai ismeretek.

10.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása: Az írásbeli vizsgafeladat a büntetés-végrehajtási szervező feladataihoz kapcsolódóan összeállított teszt-, kiegészítő és kifejtős kérdésekből álló feladatlap, mely komplex módon méri a vizsgázó elsajátított szakmai elméleti tudását.

A tanulási eredmények mérése érdekében a feladatlap az alábbi tudáselemekből összeállított feladatokat tartalmazza:

- a büntetés-végrehajtási szervező feladatköréhez kapcsolódó biztonsági intézkedések szabályai
- a kényszerítő eszközök jogszerű alkalmazásának kritériumai
- a büntetés-végrehajtási szervezet ellenőrzési rendszere
- a büntetés-végrehajtási szervezet eligazítási rendszere
- a fogvatartottak befogadásának és szabadításának szabályai
- a fogvatartottak előállításának és szállításának szabályai
- a fegyverzeti szakanyagok kezelésének előírásai
- a fogvatartottak reintegrációjával és kezelésével kapcsolatos előírások
- a fogvatartottak adatainak nyilvántartási szabályai
- a fogvatartottak ellátási, letétkezelési és foglalkoztatási szabályai
- a fogvatartottak kapcsolattartásának szabályai
- a fogvatartotti fegyelmi és kártérítési eljárás szabályai
- digitális szolgálati okmányok kezelésének szabályai

A feladatsor minden tudáselemből legalább 2 kérdést tartalmaz, a kérdések darabszáma a feladatsorban nem haladhatja meg a 50 kérdést, de el kell érnie a 26-ot.

10.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 90 perc

10.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 30 %

10.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A feladatlaphoz összeállított megoldó kulcs alapján történő pontozás, értékelés.

10.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51 %-át elérte.

10.3 Projektfeladat

10.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Komplex büntetés-végrehajtási szakmai feladat.

10.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A gyakorlati feladat megvalósítása során a vizsgázó a vizsgaközpont által kidolgozott tételekből húzva egy valóságos munkafolyamatot jelenít meg. Gyakorlati feladatként a vizsgázó a büntetés-végrehajtási szervező feladatrendszerébe tartozó, szolgálattal összefüggő, az irányításra, ellenőrzésre, befogadásra, szabadításra, letétezésre, eligazítás megtartására, a foglalkoztatás előkészítésére, a fogvatartotti kapcsolattartásra és a reintegrációs programokra, a fegyverzeti szakanyag kezelésére, a fegyelmi és kártérítési eljárások lefolytatására vonatkozó szabályok alkalmazását igénylő feladatot old meg az adott témához rendelkezésre álló adatok, segédletek alapján. A feladat elvégzése során jogszerűen és szakszerűen intézkedik szóban és elvégzi a szükséges dokumentálást is igénylő feladatot old meg az adott témához rendelkezésre álló adatok, segédletek alapján. A feladat elvégzése során jogszerűen és szakszerűen intézkedik szóban és elvégzi a szükséges dokumentálást is. A gyakorlati feladat végrehajtása a valóságos munkafolyamat megjelenítésével történik.

A feladat végrehajtása során a releváns adatokat, információkat írásban rögzíti. Amennyiben a feladatnak része, abban az esetben a belső tartományi számítógépes modulban rögzíti a szükséges adatokat, dokumentál. A kinyomtatott dokumentációt a vizsgabizottság értékeli.

A vizsgabizottság a gyakorlati feladat végrehajtása közben vagy annak befejezését követően szakmai kérdéseket tesz fel a vizsgázónak.

10.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 20 perc

10.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 70 %

10.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A projektfeladat végrehajtása során mérni kell a vizsgázó szakmai felkészültségét, kommunikációját és eszközhasználati készségét, továbbá a dokumentációja minőségét.

A projektfeladat értékeléséhez a vizsgaszervezőnek részletes értékelő lapot kell összeállítania az alábbi szempontok figyelembevételével:

- A gyakorlati feladat végrehajtása 40 %

(Ezen belül értékelési szempont a feladat végrehajtásának szakszerűsége, a vizsgázó személyes társas és módszer kompetenciái)

- Dokumentáció minősége 20 %
- Szakmai kikérdezés során nyújtott elméleti ismeretszint 40 %

A részletes értékelőlap tartalmazza a szóbeli kikérdezés lehetséges kérdéseit és a kérdésekre adható %-os értékeket is. Amennyiben a gyakorlati feladat végrehajtása során valamely előre megfogalmazott kérdésre gyakorlatban jó választ adott a vizsgázó, akkor a kérdést nem kell feltenni, az adott %-os érték jóváírható.

10.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51 %-át elérte.

10.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

A projektfeladat végrehajtásához a vizsgafeladattól függő létszámú, a szituációkat élethűen eljátszani képes jelző személy szükséges.

A feladathoz kapcsolódó dokumentáció elkészítésének helyszínén a számítógépi rendszer folyamatos működését biztosító személy szükséges.

10.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

- tanterem hálózati hozzáféréssel, a büntetés-végrehajtási belső tartományi rendszerben működő számítógéppel, nyomtatóval,
- büntetés-végrehajtási szervezetnél rendszeresített, adott szakfeladathoz kapcsolódó formanyomtatványok,
- íróeszköz,
- számológép
- tanzárka
- őrhely, szolgálati hely
- speciális egyéni felszerelés és kiegészítők
- kényszerítőeszközök
- mozgáskorlátozó eszközök
- büntetés-végrehajtási szervezetnél rendszeresített híradástechnikai eszközök
- fémkereső eszközök (kapukeretes, kézi)
- a büntetés-végrehajtási szakmai tevékenységek ellátásához rendszeresített okmányminták

10.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei:

A képesítő vizsga vagy vizsgatevékenységei alól felmentés nem adható.

10.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:

A vizsgázó az írásbeli vizsgához saját íróeszközt, a gyakorlati feladat esetében a jegyzeteléshez, adatrögzítéshez saját íróeszközt és vizsgaszervező által biztosított papírlapokat használhat, egyéb segédeszközt nem.

A gyakorlati feladathoz kötődő számítógépes dokumentálás során a speciális büntetés-végrehajtási gazdasági modul segédlehetőségei (help, segédlet, leírás) a vizsgázó által használhatóak, de egyéb segédeszköz nem.

A gyakorlati feladathoz kötődő szakmai kérdések megválaszolásához segédeszköz nem használható.

10.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -

11 A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek

- Büntetés-végrehajtás működéséhez rendszeresített szoftverek és belső tartományi rendszerek
- Híradóeszközök (rádiók) és független, a kormányzati célú hálózatokra előírt biztonsági szinttel megegyező hírhálózat
- A büntetés-végrehajtási szervezetnél alkalmazott műszaki-informatikai eszközök, rendszerek